

Wat vindt Vogelbescherming Nederland van het wetsontwerp?

De nieuwe wet voorziet in een veel beperktere bescherming voor natuur in Nederland dan de huidige natuurbeschermingswetgeving (de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet, en de Boswet, die door deze nieuwe overkoepelende natuurwet vervangen zullen worden). Alles is gericht op de minimale uitvoering van de Europees verplichte Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen bieden bescherming aan alle vogels en een aanzienlijk aantal andere bedreigde of kwetsbare Europese dier- en plantensoorten en hun leefgebieden. Nederland heeft echter ook nationale ambities ten aanzien van natuurbescherming en die komen niet of nauwelijks terug in het nieuwe wetsvoorstel. De zogenaamde 'nationale koppen', de extra beschermingsmaatregelen die Nederland heeft bovenop het Europese beleid, zijn vrijwel geheel verwijderd. Vogels dreigen de dupe te worden van Blekers nieuwe wet. Hieronder lichten we er enkele punten uit:

Ganzen en smienten op de jachtlijst

Vrij baan voor jagers. Het aantal bejaagbare vogelsoorten wordt uitgebreid met grauwe gans, kolgans en smient. Soorten waar Nederland nota bene een internationale verantwoordelijkheid voor draagt omdat een substantieel deel (smient 50%, kolgans 70%) van de Europese populatie in Nederland broedt of overwintert. Bovendien blijkt uit populatieonderzoeken dat de kolgans onder druk staat door beperkte reproductie. Nu al worden er in de winter 100.000 tot 200.000 ganzen geschoten in de vorm van 'schadebestrijding'. Dat wordt met deze wet nog erger. En alsof dat nog niet genoeg is mag volgens de nieuwe wet de jacht ook plaatsvinden in beschermde gebieden.

Vogels en andere dieren verstoord

Vogelbescherming heeft grote problemen met de bepaling dat verstoring van vogels alleen nog verboden is als het 'van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort'. Volgens Vogelbescherming laat zo'n formulering te veel ruimte voor interpretatie en is het nauwelijks te controleren. Daar komt bij dat verstoring van vogels tijdens het broedseizoen vrijwel altijd van wezenlijke invloed is op populaties.

Rijk schuift verantwoordelijkheid naar provincies

Taken en verantwoordelijkheden voor natuurbescherming gaan grotendeels naar provincies voor gebieds- én soortenbescherming. Het is zeer de vraag of de provincies beschikken over voldoende deskundigheid en financiële middelen om deze bevoegdheden goed uit te voeren. Maar bovenal bestaat het risico van gefragmenteerd beleid; iedere provincie doet iets anders. Nederland is verplicht voor alle soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken. Ook voor de soorten die buiten Natura 2000-gebieden leven. Hoe garandeer je dit, als de provincies ieder hun eigen beleid voeren zonder dat het Rijk hier toezicht op hoeft te houden?

Gebiedsbescherming uitgekleed

De regeling voor beschermde natuurmonumenten (in totaal 66 gebieden van 3.465 hectare) komt geheel te vervallen. De invulling van de bescherming van Natura 2000-gebieden volgt vrijwel letterlijk de relevante bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Dat betekent dat natuurwaarden en natuurdoelen die daar niet onder vallen geen bescherming meer krijgen. In plaats van een beheerplan mogen maatregelen voor een Natura 2000-gebied ook in een programma of visie worden opgesteld, dat kan vrijblijvendheid in de hand werken en de bescherming van een gebied aantasten. Zeker ook omdat er onder de nieuwe wet veel minder vaak een vergunning is vereist voor activiteiten.